

Klyftiga dumskallar

Under ett långt forskarliv har jag till och från läst äldre forskningsrapporter – i synnerhet avhandlingar i humaniora och samhällsvetenskap – som inte klarat tidens tand. Ju mer teoretiska de har varit, desto sämre har de stått sig. Det gäller för min egen forskning också. Som ung skrev jag ett och annat teoretiskt som jag då var stolt över men som jag inser är rätt värdelöst i dag. Jag hanterade också empiriska material på en lägre teoretisk nivå. De texterna har klarat sig bättre. För att säga som det är, så har mina och många andra teoretiskt intresserade forskares rätt avancerade utläggningar visat sig vara inte bara pretentiösa och svårtolkade utan skrämmande ofta också direkt felaktiga eller vilseledande. Det är egentligen rätt konstigt. De klyftigaste och teoretiskt bäst pålästa forskarna har, när tiden löpt ifrån dem, visat sig ha presterat den sämsta forskningen. Inte alltid naturligtvis, men det är så förbluffande vanligt, att man kan vara ganska säker på att det inte handlar om slumpen.

Denna iakttagelse vill jag koppla samman med en fråga som har med invandring och invandringspolitik att göra. Enkelt uttryckt: Mycket klyftiga människor borde ju genomsåda den politiska korrektheten direkt. Även om de måste ligga lågt för att inte förlora jobbet och det sociala anseendet, så borde de mellan skål och vägg stöna över att de tvingas hålla god min i det elaka spel som pågår i den politiska korrekthetens landskap. Så verkar det emellertid inte vara. Flera av de mest klyftiga är också de som är mest hängivna den politiska korrektheten. Jag känner några och har tänkt men inte frågat: "hur kan du som är så smart vara en sådan godtrogen och praktfull idiot?"

I en tidigare bloggtext kritiserade jag detta förhållande.

<https://morklaggning.wordpress.com/2016/08/29/sjuk-journalistik/>

Jag skrev:

Det som är intelligentians största synd är dess oförmåga att koppla samman olika fenomen. De säger att islam är en fredlig religion, det är islamisterna som är problemet. Några flagellanter tar till och med på sig skulden för denna "islamism". Det är den västliga majoriteten som bär ansvaret, som skapat islamisternas, terroristernas och jihadisternas utanförskap. Man måste tillhöra ett västlands intelligentia för att dra så knäppa slutsatser. Ingen vanlig människa vid sina sunda vätskor är någonsin så korkad.

Reflektionen fick en bloggläsande forskare att skicka mig en liten uppsats, som jag förmodligen annars inte skulle ha läst. Det är numera sällan jag stöter på tankar som är helt nya för mig. Den här gången var det så. Jag tyckte att jag fick svaret på de båda frågorna ovan. Författaren, Bruce G. Charlton, är förre huvudredaktören för tidskriften "Medical Hypotheses". Den åtta sidor långa texten publicerades 2009 under titeln *Clever Sillies – Why the high IQ lack common sense*.

<http://medicalhypotheses.blogspot.se/2009/11/clever-sillies-why-high-iq-lack-common.html>

Det finns en populär schablon som visar upp den knäppa professorn, som är genial i sin kreativitet och forskning men tankspridd, socialt oskicklig och rent allmänt oförmögen att ta hand om sig själv. Den bilden är inte helt tagen ur luften. Många av oss har mött vad som skulle kunna kallas för klyftiga dumskallar (clever sillies), som visar sig leva helt i sin egen värld. En och annan av dem sprider gärna hopplösa idéer om hur vardagliga problem ska lösas. De saknar helt enkelt sunt förnuft. Bruce Charltons förklaring till detta fenomen är att dessa klyftiga personer krånglar till det för sig. De använder sin höga intelligens också för att lösa vardagliga frågor, som så gott som alla vanliga människor inte har något större problem med. Och så hamnar de långt bort i tok. Livet är nästan aldrig så knepigt som de föreställer sig. Eftersom de mestadels umgås med andra smartisar så kan de tillsammans bygga upp en världsbild där det sunda förnuftet saknas.

Bruce Charlton menar att vi har två slag av förnuft. Det ena är det som utvecklats under mycket lång tid och som avser att säkra vår överlevnad. Det gäller tekniker för att skaffa mat, det gäller socialt umgänge, det gäller det mesta i vardagen. Detta är ett slags instinktivt förnuft som inte kräver någon större mental ansträngning, ett slags vardagsförnuft. Inte bara vanliga normala människor har ett sådant utan också folk som inte skulle få några guldstjärnor i ett IQ-test. De vet också att björnen skiter i skogen, att cykel är ett vingligt fordon och att havet är fyllt till brädden med vatten.

Eftersom vi människor är sociala primater är det viktigt att vi klarar av den sociala samvaron, det vill säga förstår, kan förutsäga och någorlunda styra andra människors beteenden. Man

skulle också kunna säga att detta är det djuriska i människan, grunden för suntförnuftligt beslutsfattande. Minns ni det där teveprogrammet "Så här gör djur". Tänk er ett program med samma grundtema: "Så här gör människor".

Det andra slaget av förnuft är det högre förnuft, som i synnerhet forskare, matematiker och schackspelare är särskilt bra på. Det är det förnuft som befriat människor från religionens tyranni. Det är på detta förnuft som vårt nuvarande samhälles fantastiska framsteg vilar. Det är ett kritiskt förnuft som gör att utövarna istället för att göra "som de alltid gjort" synar korten. Detta tänkande har resulterat i att mänskligheten under de senaste kanske tretusen åren tagit ett språng. Evolutionärt sett är det en mycket kort tid. Den första människan verkar ha dykt upp för ett par miljoner år sedan och homo sapiens, vår art, har funnits i ungefär 125.000 år.

Evolutionärt är således detta högre förnuft rentav ett nyförvärv för mänskligheten. Och det är här det riskerar att gå fel. De högtintelligenta gillar att påstå att verkligheten inte är så enkel som det verkar, utan att det finns bakomliggande krafter som det är viktigt att frilägga. Vi har alltså två system att tänka med. Ett högre som är specifikt för mänskligheten och som smartisarna odlar. Och så ett lägre som visserligen är mer utvecklat men ändå ligger på samma linje som det många andra däggdjur förfogar över. Frågan är när vi använder det ena respektive det andra.

Dumskallar som försöker använda det högre förnuftet slås ut, om de nu ens försöker. De klarar inte av det. Men åt andra hållet fungerar det. Smartisar tenderar att tillämpa det högre förnuftet på den vardag vi alla delar. De använder ett evolutionärt ungt tankesystem för att få svar på frågor där de borde använda det äldre instinktsorienterade förnuftet. Det blir kort sagt ofta fel och alla vi som respekterar hög intelligens, men inte blandar samman avancerad problemlösning med det sunda förnuftet, undrar varför dessa smartisar, som ägnar större delen av sina liv åt att lägga pannan i djupa veck, är sådana formidabla vardagsidioter. En författare som hade koll på de klyftiga dumskallarna var Fernando Pessoa som dog 1935. I "Orons år" skrev han:

Jag skulle vilja införa en lag som förbjuder de andligen högstående i de moderna samhällena att utöva någon som helst verksamhet. Samhället skulle styras spontant och av sig självt om det inte fanns känsliga och intelligenta människor. Det är nämligen just de som är till skada för samhället, tro mig. I de primitiva samhällena hade man en tämligen lycklig tillvaro. Tyvärr skulle fördrivandet från samhället av denna kategori resultera i att de dog, för de kan inte arbeta. Och kanske skulle de dö av leda för att det inte fanns något utrymme för dumhet hos dem. Men jag säger detta med hela mänsklighetens bästa för ögonen. Alla högstående individer som påträffas i samhället skulle förvisas till en särskild ö. Där skulle de matas som djur i bur av de vanliga samhällsmedborgarna.

För att förstå det som händer räcker det naturligtvis inte med att dela in medborgarna i de klyftiga dumskallarna och resten av oss, på gott och ont prisgivna det sunda förnuftet. De superintelligenta är en pytteliten klick. Det skrämmande är att de drar upp riktlinjerna för en majoritet av befolkningen. Det är exempelvis svårt att tro att svenska opinionsbildare som Alex Schulman och Lena Mellin tillhör de superintelligenta. Flertalet bland de politiskt korrekta är vanliga medelmåttor.

Att PK-ideologin fått ett så starkt genomslag beror på att vårt samhälle inte längre har en majoritet av jordnära bönder och hantverkare. Bönder är det för övrigt inte alls gott om längre. I Sverige finns det ungefär 16.000. Jordbruket står för 1,5 procent av sysselsättningen och då är de knappast bönder längre utan det handlar om rationellt jordbruk och boskapskötsel, på vetenskaplig grund. Samma rationalitet och vetenskaplighet genomsyrar hela samhället. I Sverige är det svårt att få jobb om man bara gått grundskolan. Vi har extremt ont om jobb för okvalificerad arbetskraft, 2,5 procent av jobben, att jämföra med snittet i OECD som ligger på 17 procent.

Politiskt försökte först Ny Demokrati och därefter Kristdemokraterna att med begreppet "verklighetens folk" lyfta fram det suntförnuftliga perspektivets värde. Verklighetens folk var de som lever ett alldeles vanligt, hederligt arbetande liv och för vilka politik kommer i andra hand". Dåvarande KD-ledaren Göran Hägglund skrev år 2009:

<http://www.dn.se/debatt/sveriges-radikala-elit-har-blivit-den-nya-overheten/>

Sveriges radikala elit har kommit att bli den nya överheten. De som under flagg av att företräda minsta lilla påfunna rättviseanspråk har satt upp ett formidabelt minfält av ideologiska teorier, där konstruktioner, kategorier och förtryckarstrukturer ligger om vartannat. Den ena idén mer akademiskt tillskruvad än den andra och allt med udden ytterst riktad mot vanligt folks sätt att vara. Runt om i Sverige, i organisationer, medieredaktioner, politiska partier, talar de om för andra hur de skall leva sina liv. Den som exempelvis råkar gilla tavlor som föreställer något bör till exempel göra avbön direkt; då har man nämligen nazistiska böjelser, har det meddelats från flera håll i sommarens kulturdebatt. Och den som vill starta ett företag skall inte tro att han eller hon själv får bestämma vilka som skall leda det utan att först fråga Mona Sahlin – anser Sahlin själv.

Minns också den förre Jämo:n Claes Borgströms uttalande för en tid sedan, att svenska mäns kvinnosyn kunde liknas vid talibanernas – och kvinnornas kvinnosyn också för den delen. På Lunds universitet ligger man redan i framkant på detta populära område: Där skall miljöerna certifieras ur ett genusperspektiv

Och miljöpartiets Yvonne Ruwaida har för sin del förklarat att Sverige behöver en myndighet för normkritik. En myndighet som bland annat skall svara för opinionsbildning och bidragsfördelning och som aktivt skall motarbeta de normer och föreställningar som präglar folkflertalet.

Bara några exempel på den slags verklighet som med djupaste gravallvar upptar överhetens energi trots att den egentligen hör hemma i Monty Pythons repertoarer. Man förundras.

För detta synsätt blev Göran Hägglund hånad vilket bland andra Jens Lundberg redogör för i en rätt bra kandidatuppsats i "Journalistik med samhällsstudier" vid Södertörns högskola.

<http://www.diva-portal.se/smash/get/diva2:291359/FULLTEXT01.pdf>

Han gick igenom 39 opinionsartiklar som publicerades under sommaren och hösten 2009.

Det är läsligt men när Jens Lundberg sammanfattade vad han tyckte var mest värdefullt i sin granskning så blev det så här:

Artiklarna har tolkats utifrån Ernesto Laclau och Chantal Mouffes diskursteori och deras tankar om diskursens manöverutrymme och politisk förändring. Jag använder även Mouffes senare postpolitiska teorier, inte minst begreppet antagonism är viktigt. Till sist använder jag mig av Zygmunt Baumans teorier om den intellektuella rollen och dess förändring. Resultatet visar att debatten rörde sig kring några teman där flera diskurser slogs om att definiera centrum för debatten. Dessa var populistdiskursen, en ganska snäv kulturdebattsdiskurs samt tre politiska diskurser starkt påverkade av den postpolitiska diskursen. Hägglunds angrepp på de intellektuella kan förstås som en reaktion mot förlorad politisk makt över kulturdebatten.

Jag undrar vad Göran Hägglund tänkte när han tog del av den analysen. Om han nu gjorde det. Aningslöst exemplifierar Jens Lundberg det synsätt som Göran Hägglund riktar sin kritik emot.

Bruce Charlton ser också dessa högintelligentas ständiga sökande efter nya svar på klassiska frågor (neophilia) som en viktig drivkraft. Den som använder sitt sunda förnuft kommer ständigt fram till samma svar och det blir tråkigt. Femtioalets kvantitativa sociologi fungerade på det sättet och vi som tyckte så kallad kvalitativ forskning var viktigare frågade vad det var för poäng med en forskning som visserligen levererade tillförlitliga svar, men det vi fick veta var inte värt att veta, för alla visste det redan. Det som var sant var inte intressant. I dag skulle jag inte vara lika spydig. Det är forskningens viktigaste uppgift: att leverera tillförlitliga svar.

Problemet är att med det sunda förnuftet i högsätet så stagnerar allting, inte minst samhällsutvecklingen. "Det gamla vanliga" är heller ingenting som man kan göra en personlig karriär på, ingenting man kan intressera sin omgivning med. Nej, det nya måste till vilket pris som helst vara nytt. Se hur konstigt modellerna på catwalken brukar vara klädda. Eller Lady Gaga med sin klänning av flankstek och hattar av människohår. Nytankande är nödvändigt! Någonting är ständigt på modet, vilket gör ett tidigare mode omodernt. Det handlar inte bara om kläder, bilar och arkitektur utan också om tankesystem. Det gäller att

ständigt pröva nya tankar, nya förklaringsideal, nya sätt att vara på. I den processen finns det inte mycket plats för sunt förnuft. Hellre en ny, oprövad och riskabel tanke, än en gammal och beprövad, det vill säga omodern och förbrukad.

Bruce Charlton menar att det är så den politiska korrektheten uppkommit i Västerlandets civilisation. Intressanta och avancerade, men felaktiga och korkade, föreställningar sprider sig, därför att en välargumenterad elit för fram dem. Den som protesterar gör det från ett intellektuellt underläge och klarar inte konkurrensen. Se till exempel på de högintelligenstillämpliga politiska partierna och opinionsbildarna. När de ordinarie makthavarna tappar kontakten med verkligheten, så växer de populistiska partierna med sina "enkla" budskap.

Invånarna i ett framtidsland som Sverige är högutbildade och inte bara makthavarna utan hela samhället drivs av intelligenta proffs. Det gäller politiken, hela den kommunala och statliga byråkratin, vetenskap och teknologi, massmedia och utbildning. Nästan allt inom detta befolkningsskikt hanterar med den högre formen av intelligens. Det är en drivhusmiljö, där det sunda förnuftet inte bereds särskilt mycket utrymme. Det är ju sådant som alla redan kan, självklarheter, alltså inte mycket till yrkeskunskap. Som Bruce Charlton skriver (min översättning):

Jag misstänker att det är den ständiga fokuseringen på intelligens som har lett till att det moderna samhällets mest intelligenta personer håller sig med idéer om sociala förhållanden, som inte bara råkar bli fel ibland (beroende på misstag i de abstrakta analyserna) utan genomgående blir fel. Jag talar om det fenomen som vi känner som politisk korrekthet (PK), i vilket enfaldiga och felaktigt moralistiska idéer drivs av den regerande intellektuella eliten. Dessa idéer har invaderat den akademiska, politiska och sociala diskursen. Medan den hårda vetenskapens stereotypa knäppa professor är en briljant forskare men korkad rörande allt annat, så är den stereotypa knäppa professorn i samhällsvetenskap och humaniora inte bara korkad rörande "allt annat" utan också i sin profession.

Hur kan de styrande tro att det går att bygga ett fungerande samhället på pk-fantasier? Under de senaste fyra decennierna så har denna ohederliga fantasivärld av politiskt korrekta men biologiskt ohållbara påståenden kommit att totalt dominera hela länders offentliga arena i västvärlden. Felaktiga och idiotiska idéer har inte bara blivit reguljära utan till och med tvingande. Dessa idéer fungerar som en legitimering av dem som har makten, men maktperspektiv är alltid kortsiktiga. Det som ger utslag i det långa perspektivet är om de fungerar biologiskt. Eftersom de kolliderar med det sunda förnuftet, så kan vi vara rätt säkra på att de inte fungerar. Kan inte PK-terrorn stoppas, så går vår samhällstyp under.

I Sverige och stora delar av västvärlden växer en förtvivlan över det förlorade förnuftet. Jag lever med denna förtvivlan och denna blogg är ett uttryck för den. Jag är rätt säker på att sisådär hundra procent av bloggens läsare i grunden är rasande, förtvivlade eller djupt oförstående inför den nationella självmordspolitik som iscensätts inför allas våra ögon. Några bland oss protesterar men vad hjälper det? Makthavarna och opinionsbildarna klarar inte av att bemöta våra protester och argument. Det gör dem inte så mycket, för vi är oviktiga. De tigger om vår existens, när de inte blåljuger och kallar oss för det fulaste de kan hitta på. De säger att vi som reagerar med vårt sunda förnuft är de onda. Vi som bekänner oss till en verklighetssyn som är testad och prövad under en ojämförligt längre tidsrymd.

Säkert är det så att många av de hatmejl viktiga opinionsbildare i Sverige påstår att de får, också har denna förtvivlan som drivkraft. Vanligt folk i besittning av sunt förnuft frågar varför journalisterna ljuger och varför politikerna inte ser konsekvenserna av sin egen politik? Jag får inga hatbrev men dagligen får jag mail som uttrycker denna förtvivlan. Vad är det för idioter som inte kan räkna bilbränder, utanförskapsområden, gangstermord, tiggare och sexuella övergrepp och skenande budgetkostnader? Vad är det för idioter som inte ser att sjukvård, rättsväsen och skola havererar? Att det offentliga samtalet stryps och yttrandefriheten begränsas. Varför flirtar svenska kyrkan med islam? Varför växer antalet fattigpensionärer i Sverige? Varför offerar våra politiker det land där allas våra barn ska växa upp? Som Almqvist diktade:

Varför är den gode dum?

Varför är den kloke ond?

Varför är allting en trasa?

Hur dum kan man vara på en skala ett till tio? Det är en inte helt lätt fråga att besvara. Vi kanske ska fråga någon av Sveriges mest lysande tänkare, någon riktigt kvalificerad professor. Kanske Stefan Jonsson? Kanske Ulf Bjereld? Vad säger bloggläsarna? Det måste ju inte vara professorer. Vad sägs om Olle Svenning, Lena Andersson och Maria Ferm? Kom gärna med motiverade förslag.

Karl-Olov Arnstberg

<https://morklaggning.wordpress.com/2016/09/05/klyftiga-dumskallar/>

Alla texter är © på denna blogg. Det är tillåtet att sprida texterna under förutsättning att ni alltid länkar till källan här på bloggen.